

**PILIE TINĖS
VISUOMENĖS
INSTITUTAS**

Pilielinės visuomenės instituto 2015 m. veiklos

ATASKAITA

2016 05 30

Įstaigos dalininkai

Viešoji įstaiga „Pilielinės visuomenės institutas“ (toliau – PVI) įregistruota 2004 m.

	Dalininkas	Įnašas 2015-12-31	Įnašas 2014-12-31
1.	VšĮ Atviros Lietuvos fondas	289,62 EUR	289,62 EUR
2.	Visuomeninė organizacija "Valdo Adamkaus fondas"	289,62 EUR	289,62 EUR
	Viso:	289,62 EUR	289,62 EUR

Įstaigos veiklos tikslai, pobūdis ir veiklos rezultatai per finansinius metus

Viešoji įstaiga „Pilielinės visuomenės institutas“ yra pelno nesiekiantis ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo, kurio pagrindinė veikla – stiprinti pilietinę visuomenę, aktyviai prisidėti diegiant ir įtvirtinant demokratines bei pilietines vertybes.

Įstaigos veiklos tikslai:

- ☞ stiprinti pilietinę visuomenę, aktyviai prisidėti diegiant ir įtvirtinant demokratines bei pilietines vertybes;
- ☞ teikti visuomenei objektyvią ir patikimą su viešąja politika susijusią informaciją;
- ☞ tvirtinti ir ginti viešajame gyvenime pilietinės visuomenės idėją bei principus;
- ☞ padėti piliečiams sąmoningai ir aktyviai dalyvauti viešojoje veikloje, naudotis savo pilietinėms laisvėms ir teisėms.

Institutas veikia šiomis kryptimis:

Skatina pilietines iniciatyvas ir stiprina visuomenės pilietiškumą:

- ☞ siekia partnerystės tarp mokslininkų, politikų, verslo atstovų, žiniasklaidos, nevyriausybių organizacijų, vietos bendruomenių, tarp skirtingų interesų grupių;
- ☞ įtakoja įstatymų leidybos ir politinius sprendimus, vykdydamas atskirų teisės aktų bei viešosios politikos sričių analizę ir teikdamas ta analize pagrįstus siūlymus;
- ☞ kaupia pilietinės visuomenės plėtros patirtį.

Analizuoja viešąją politiką:

- ☞ stebi, analizuoja ir tiria Lietuvos viešąją politiką bei politinę kultūrą; ieško naujų eurointegracijos galimybių ir pristato jas visuomenei;
- ☞ vertina geriausios praktikos Europoje ir pasaulyje pavyzdžius bei jų tinkamumą Lietuvai;
- ☞ atlieka lyginamuosius pokomunistinių šalių tyrimus;

☞ analizuoja globalizacijos iššūkius pilietinei visuomenei.

Gina pilietinės visuomenės idėją viešajame gyvenime:

☞ viešai išsako nuomonę aktualiais pilietinės visuomenės raidos klausimais;

☞ padeda įvairioms interesų grupėms ginti pilietinės visuomenės idėją;

☞ inicijuoja viešas diskusijas ir debatus;

☞ įgyvendina edukacinius projektus, prisideda prie suaugusiųjų pilietinio švietimo sistemos kūrimo.

Instituto veiklos planai ateinantiems metams – tęsti tyrimų bei edukacinius projektus, prisidėti prie pilietinei visuomenei svarbių vertybių bei sprendimų advokacijos.

PVI veiklos rezultatų ataskaita už 2015 metus:

Eil.nr.	STRAIPSNIAI	Ataskaitinio laikotarpio
I.	PAJAMOS	239508
1.	Pajamos už suteiktas paslaugas, parduotas prekes	385
2.	Finansavimo pajamos	239123
2.1.	Finansavimo sumų iš valstybės biudžeto panaudojimo pajamos	141270
2.2.	Kitos finansavimo pajamos	97852
3.	Kitos pajamos	
II.	SĄNAUDOS	239123
1.	Suteiktų paslaugų, parduotų prekių savikaina	
2.	Kitos sąnaudos	
3.	Kompensuotos sąnaudos	
4.	Veiklos sąnaudos	239123
4.1.	Projektų vykdymo, renginių	93460
4.2.	Darbuotojų išlaikymo	116606
4.3.	Nusidėvėjimo (amortizacijos)	3431
4.4.	Patalpų išlaikymo	7037
4.5.	Ryšių	1479
4.6.	Transporto išlaikymo, komandiruočių, dalyvių kelionės	6859
4.7.	Leidyba, spausdinimas, mokymai, seminarai	
4.8.	Buh.išlaidos, biuro išlaidos, IT konsultacijos, banko mok.	10251
4.9.	Suteiktos labdaros, paramos	
4.10.	Dėl ankstesnių laikotarpių klaidų taisymo	
III.	VEIKLOS REZULTATAS PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	385
IV.	PELNO MOKESTIS	
V.	GRYNASIS VEIKLOS REZULTATAS	385

Įstaigos darbuotojai

Darbuotojų skaičius paskutinę praėjusio ataskaitinio laikotarpio 2014 m. gruodžio 31 dieną buvo 17, paskutinę ataskaitinio laikotarpio 2015 m. gruodžio 31 dieną buvo 3 darbuotojų.

Įstaigos gautos lėšos ir jų šaltiniai per finansinius metus ir šių lėšų panaudojimas pagal išlaidų rūšis

	Gautos lėšos ir jų šaltiniai per 2015 metus	Suma, EUR	Išlaidų rūšys
1.	Europos Socialinio fondo agentūros (Vidaus reikalų ministerijos) finansavimas projektui „Valdžios ir nevyriausybinių sektorių bendradarbiavimo viešosios politikos sprendimų priėmimo procese stiprinimas“ (Europos Socialinio fondo ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos)	40785	Projektą vykdančių darbuotojų (ekspertų ir konsultantų) darbo užmokesčio, komandiruočių, paslaugų ir priemonių, reikalingų veikloms vykdyti ir projekte numatytiems renginiams organizuoti, įsigijimo, administracinėms išlaidoms.
2.	Europos socialinio fondo agentūros (Švietimo ir mokslo ministerijos) finansavimas pilietinio ugdymo projektui „Kuriame Respubliką: visuomenės pilietinio veikimo kompetencijų ugdymas“ (Europos Socialinio fondo ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos)	97439	Projektą įgyvendinančių darbuotojų (ekspertų ir konsultantų) darbo užmokesčio, paslaugų ir priemonių, reikalingų veikloms atlikti, įsigijimo, administracinėms išlaidoms.
3.	Europos ekonominės erdvės finansinio mechanizmo NVO programos Lietuvoje finansavimas projektui „Sąmoningas ir aktyvus piliečių dalyvavimas viešajame gyvenime“ (Europos ekonominės erdvės finansinio mechanizmo NVO programos Lietuvoje lėšos)	37397	Projektą įgyvendinančių darbuotojų (projekto vadovės, <i>Civitas</i> koordinatorės, viešosios politikos analitikių, „Baltųjų pirštinių“ akciją įgyvendinančių darbuotojų) darbo užmokesčio, komandiruočių išlaidos, paslaugų ir priemonių, reikalingų veikloms atlikti, įsigijimo, administracinėms išlaidoms.
4.	Fizinių asmenų parama	3369	Įstatuose numatyta veikla vykdyti
5.	2 proc. gyventojų pajamų mokesčio	225	Įstatuose numatyta veikla vykdyti
6.	VšĮ „Geros valios projektai“	338	Projektui „Sąmoningas ir aktyvus piliečių dalyvavimas viešajame gyvenime“
	Viso:	179553	

Įstaigos įsigytas ir perleistas ilgalaikis turtas per finansinius metus

2015 metais PVI neįsigijo ir neperleido ilgalaikio turto.

Įstaigos sąnaudos per finansinius metus, iš jų – išlaidos darbo užmokesčiui

	Sąnaudos	Suma, EUR
1.	Darbo užmokestis	116606
2.	Ilgalaikio turto nusidėvėjimas	3431
3.	Komandiruočių, projekto dalyvių kelionių išlaidos	6859
4.	Projektų vykdymo išlaidos	112227
	Viso:	239123

Įstaigos sąnaudos valdymo išlaidoms

	Sąnaudos	Suma, EUR
1.	Darbo užmokestis	912
2.	Ilgalaikio turto nusidėvėjimas	0
	Viso:	912

Duomenys apie viešosios įstaigos vadovą, įstaigos išlaidos vadovo darbo užmokesčiui ir kitoms viešosios įstaigos vadovo išmokoms

VšĮ „Pilietinės visuomenės institutas“ direktorės pareigas einančiai Ievai Petronytei 2015 metais buvo išmokėta 912 EUR darbo užmokesčio, įskaitant visus mokesčius.

Įstaigos išlaidos kolegialių organų kiekvieno nario darbo užmokesčiui ir kitoms įstaigos kolegialių organų narių išmokoms

Tokių išmokų 2015 metais nebuvo.

Įstaigos išlaidos išmokoms su viešosios įstaigos dalininku susijusiems asmenims

Tokių išmokų 2015 metais nebuvo.

Įstaigos veikla, vykdyti projektai, įgyvendinant įstatuose nustatytus veiklos tikslus

Programos ir projektai:

I-II. Pilietinis visuomenės švietimas ir visuomenės įgalinimas

(2015 m. įgyvendintų projektų atskiros veiklos dengė abi sritis, tad informacija pateikiama bendrai)

1. „Kuriame Respubliką: visuomenės pilietinio veikimo kompetencijų ugdymas“

2015 m. buvo baigtas įgyvendinti didžiausias pilietinio ugdymo projektas „Kuriame Respubliką: pilietinio veikimo kompetencijų ugdymas“ (projektas vykdyti pradėtas 2012 m.). Šio projekto tikslas buvo atnaujinti

pilietinį ugdymą Lietuvos mokyklose, papildyti jį įdomiomis ir visuomenei naudingomis pilietinio veikimo praktikomis.

Projekto metu siekiant sutelkti mokyklų bei vietos bendruomenėse slypinį pilietinį potencialą ir nukreipti jį demokratinės respublikos kūrimui, mokyklos ir vietos bendruomenės buvo mokomos veikti kaip mažosios respublikos – kaip savarankiškos, demokratiškai bendrus reikalus tvarkančios laisvų ir atsakingų žmonių bendrijos.

Ankstesniu projekto laikotarpiu (2012–2014 m.) buvo atlikti pilietinio ugdymo būklės bei jaunimo ir mokytojų pilietinės galios tyrimai, atrinkti I-ojo etapo projekto dalyviai (mokyklos, gimnazijos, kolegijos) iš 30 Lietuvos savivaldybių, pagal ekspertų parengtą mokymų programą vedami mokymai dalyvių komandoms. Ekspertams konsultuojant buvo rengiami ir įgyvendinami 120 pilietinės veiklos projektų, sprendžiančių mokyklos ir vietos bendruomenės opias bei visai visuomenei rūpimas problemas; projektams rengti pasitelktos kūrybinės laboratorijos, kuriose kartu dirbo moksleiviai, NVO ir vietos bendruomenių lyderiai, mokytojai, studentai, švietimo centrų ir savivaldybių darbuotojai, ekspertai. 2013 m. pabaigoje iš 120 Lietuvos švietimo įstaigose įgyvendintų pilietinių projektų buvo išrinkti 25 geriausi, jie pristatyti Nacionalinėje projekto konferencijoje, iš jų ekspertai atrinko 9 Lietuvos mokyklų ir gimnazijų idėjas, tapusias pagrindu trims nacionaliniams „Kuriame Respubliką“ projektams („Atgal į ateitį“, „Auginkime vieni kitus“, „Skaidrumo laboratorija“), kuriuos 2013-2014 m. įgyvendino 347 mokyklų komandos iš 56 Lietuvos savivaldybių. Taip pat 2014 m. buvo sukurti 23 edukaciniai filmai pilietinio ugdymo pamokoms ir neformalioms pilietinėms veikloms mokyklose, pradėtos rengti pilietinio ugdymo atnaujinimui skirtos metodinės priemonės.

2015 m. buvo įgyvendintos šios projekto veiklos:

- Baigti analizuoti 2014 m. pabaigoje surinkti duomenys ir vasario mėnesį pristatytas 2014 m. Lietuvos visuomenės Pilietinės galios indekso tyrimas. Šioje tyrimo bangoje papildomai ištirta ir Lietuvos mokytojų bei moksleivių pilietinė galia. Tyrimo ataskaita išleista atskiru leidiniu kartu su 2013 ir 2014 m. Pilietinės galios indekso tyrimų rezultatais. Elektroninė leidinio versija pasiekama PVI interneto puslapyje www.civitas.lt.
- Parengtas ir išleistas 20 edukacinių filmų, skirtų pilietinio ugdymo pamokoms ir neformalioms pilietinėms veikloms mokyklose, DVD rinkinys. Visus edukacinius filmus žiūrėti galima Pilietinės visuomenės instituto *Youtube* paskyroje.
- Baigtos rengti ir išleistos pilietinį ugdymą atnaujinančios metodinės priemonės: „Piliečius ugdančios istorijos pamokos: projekto „Kuriame Respubliką“ siūlomi papildomi istorijos dalyko moduliai pilietiškumui ugdyti“; „Piliečius ugdančios lietuvių kalbos ir literatūros pamokos: projekto „Kuriame Respubliką“ siūlomi papildomi lietuvių kalbos ir literatūros dalyko moduliai pilietiškumui ugdyti“; „Pilietinės bendruomenės ugdymas: humanitarinių ir socialinių dalykų mokytojų rengimui atnaujinti skirtas pilietiškumo ugdymo modulis“; „Piliečių bendruomenė mokykloje: neformalaus ugdymo gairės“; „Gairės neformaliai studentų pilietiškumo ugdymuisi aukštosiose mokyklose“. Šių leidinių elektroninės versijos prieinamos www.civitas.lt.
- Parengtas ir išleistas leidinys „Pilietinės iniciatyvos mokykloms ir ne tik: išbandytos idėjos norintiems veikti“ – tai į vieną leidinį surinktų ryškiausių ir įdomiausių pastarųjų metų lietuviškų pilietinių iniciatyvų pavyzdžių rinkinys. Elektroninė leidinio versija pasiekama PVI interneto puslapyje www.civitas.lt.

Projektą „Kuriame Respubliką: visuomenės pilietinio veikimo kompetencijų ugdymas“ nuo 2012 m. Pilietinės visuomenės institutas įgyvendino kartu su partneriais – Ateitininkų federacija, VšĮ „Mes Darom“, Švietimo centrų darbuotojų asociacija, Pilietiškumo, demokratijos ir teisės programų centru, Istorijos mokytojų asociacija, Lietuvos pagrindinių mokyklų asociacija, Lietuvos kolegijų direktorių konferencija, Lietuvos moksleivių sąjunga, Nacionaline jaunimo reikalų koordinatorių asociacija, Lietuvos vietos bendruomenių organizacijų sąjunga, asociacija „Lituanistų sambūris“, „Transparency International“ Lietuvos skyriumi, Vilniaus bendruomenių asociacija, Jonavos rajono jaunimo visuomeninių organizacijų sąjunga

„Apskritas stalas“, Rokiškio jaunimo organizacijų sąjunga „Apvalus stalas“ bei 11-kos kitų savivaldybių jaunimo „Apskritaisiais stalais“.

Projektas „Kuriame Respubliką: visuomenės pilietinio veikimo kompetencijų ugdymas“ buvo remiamas Europos Socialinio fondo ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis pagal Europos Komisijos Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programą (projekto kodas VP1-2.2-ŠMM-10V-02-006). Projektas baigtas įgyvendinti 2015 m. gegužės 29 d.

2. „Valdžios ir nevyriausybinių sektorių bendradarbiavimo viešosios politikos sprendimų priėmimo procese stiprinimas“

2015 m. buvo toliau tęsiamas 2013 m. pradėtas projektas „Valdžios ir nevyriausybinių sektorių bendradarbiavimo viešosios politikos sprendimų priėmimo procese stiprinimas“. Projekto tikslas – paskatinti valdžios ir nevyriausybinių sektoriaus, suvokiamo kaip pilietinės visuomenės institucinė apraiška, bendradarbiavimą ir partnerystę viešosios politikos sprendimų priėmimo procese (pirmiausia čia turima galvoje teisėkūra ir teisėkūros priežiūra).

Projekto rėmuose 2015 m. buvo atliekama gerosios praktikos sklaida regionuose: pagal parengtą metodinę medžiagą ir remiantis 2014 m. atliktu valdžios ir NVO bendradarbiavimo tyrimu (šio tyrimo ataskaita 2015 m. taip pat buvo išleista atskiru leidiniu, kurio el. versiją galima rasti PVI interneto puslapyje www.civitas.lt), buvo organizuojami renginiai vietos valdžios ir NVO sektoriaus atstovams:

- 5 pasirinktuose regionuose (Pakruojyje, Tauragėje, Elektrėnuose, Rokiškyje ir Visagine) organizuoti informaciniai renginiai-mokymai vietos valdžios ir NVO sektoriaus atstovams (po du renginius kiekvienoje savivaldybėje, iš viso 10 renginių). Renginiuose aptarta valstybės ir piliečių bendradarbiavimo nauda, motyvacija bei aktualumas, pristatyti pagrindiniai bendradarbiavimo mechanizmai ir įstatymai, reglamentuojantys valstybės, NVO ir piliečių bendradarbiavimą priimančius viešuosius sprendimus, atsižvelgiant į atskirų regionų poreikius, susitikimuose taip pat nagrinėtos efektyvaus NVO interesų atstovavimo mechanizmų ir komunikacijos modelių, NVO ir savivaldybės bendradarbiavimo formuojant NVO Tarybas ir kt. temas.
- 5 savivaldybėse (Kaune, Kėdainiuose, Jonavoje, Utenoje ir Švenčionyse) organizuoti forumai apie valdžios ir NVO sektorių bendradarbiavimą. Forumų tikslas – pasidalinti žiniomis bei nuomonėmis apie esamus ir siektinus valdžios bei nevyriausybinių sektorių bendradarbiavimo viešosios politikos sprendimų priėmimo procese mechanizmus, aptarti bendradarbiavimo būklę ir pristatyti gerosios praktikos pavyzdžius.
- Birželio 17 d. Vilniuje organizuota konferencija „Valdžios ir nevyriausybinių sektorių bendradarbiavimas: ko imtis, kad jis taptų sklandesnis?“. Renginyje bendradarbiavimo būklę, praktikas bei sėkmės faktorius kartu aptarė bei diskusijoje efektyvių tolimesnio veikimo gairių ieškojo nacionalinių bei regioninių valstybės institucijų ir nevyriausybinių organizacijų atstovai.

Įvertinus tyrimo rezultatus bei renginių metu sukauptą informaciją, buvo parengtos rekomendacijos Lietuvos savivaldybėms, kaip efektyvinti bendradarbiavimą su vietos gyventojais ir NVO priimančius viešuosius sprendimus. Šalia šių bendrųjų rekomendacijų visoms Lietuvos savivaldybėms, parengti atskiri rekomendacijų rinkiniai dviem atrinktoms savivaldybėms (Rokiškio r. ir Švenčionių r.), atsižvelgiant į išanalizuotą konkrečią jų situaciją.

Projektas remtas Europos socialinio fondo bei Lietuvos Respublikos biudžeto lėšomis, projektas baigtas 2015 m. birželio 30 d.

3. „Sąmoningas ir aktyvus piliečių dalyvavimas viešajame gyvenime“

2015 m. buvo tęsiamas 2014 m. pradėtas, kelias PVI veiklas apjungiantis projektas – „Sąmoningas ir aktyvus piliečių dalyvavimas viešajame gyvenime“. Projekto tikslas – skatinti sąmoningą ir aktyvų piliečių dalyvavimą

valstybės viešajame gyvenime, užtikrinant platesnį ir kokybiškesnį jų naudojimąsi savo pilietinėmis ir politinėmis teisėmis.

Projekto rėmuose buvo įgyvendinamos trys veiklos: atliekama viešosios politikos analizė, tęsiama *Civitas* klubų veikla bei įgyvendinta pilietinė akcija „Baltosios pirštinės“, nukreipta į 2015 m. savivaldybių tarybų ir merų rinkimus:

- I. **Viešosios politikos analizė.** Šios veiklos rėmuose PVI darbuotojos analizavo teisės aktus, tyrimus, viešojo gyvenimo praktiką, dalyvavo valdžios institucijų organizuotose darbo grupėse, forumuose, skaitė pranešimus renginiuose, komentavo visuomenės gyvenimo aktualijas įvairiose žiniasklaidos priemonėse ar kitų organizacijų renginiuose. Rugsėjo mėn. buvo atlikta apklausa apie Lietuvos gyventojų nusiteikimą priimti pabėgėlius: apklausos pagrindu išplatintas pranešimas spaudai, apklausos rezultatai plačiai nušviesti viešojoje erdveje. Metų pabaigoje buvo atliktas 2015 m. Lietuvos visuomenės Pilietinės galios indekso tyrimas, kurio duomenys bus išanalizuoti ir pristatyti visuomenei 2016 m. pradžioje.
- II. **Civitas klubų veikla.** Įgyvendinant šią veiklą buvo organizuojamos *Civitas* klubų diskusijos įvairiuose Lietuvos miestuose. Iš viso per 2015 m. suorganizuota 60 diskusijų, kuriose apsilankė apie 2 000 dalyvių. Diskusijos buvo organizuojamos 24 skirtinguose Lietuvos miestuose, jose pranešimus politikos, istorijos, filosofijos, meno, kultūros, ekonomikos, religijotyros, švietimo, visuomenės sveikatos ir kitomis temomis skaitė 21 lektorius. Temų bei lektorių sąrašą galima rasti PVI interneto puslapyje www.civitas.lt.
- III. **Akcija „Baltosios pirštinės“.** Projekto rėmuose buvo įgyvendinta pilietinė akcija „Baltosios pirštinės“, skirta 2015 m. savivaldybių tarybų ir merų rinkimų stebėsenai. Metų pradžioje „Baltųjų pirštinių“ darbuotojai ir savanoriai toliau tęsė darbą savivaldybėse: organizavo susitikimus su vietos bendruomenėmis, NVO, politikais ir kitais vietos valdžios sektoriaus atstovais, policija, šioms grupėms pristatė akcijos tikslą, skleidė informaciją apie rinkimų skaidrumo užtikrinimą bei pažeidimų prevenciją.

Kovo mėn. įvykę savivaldybių tarybų rinkimai buvo stebėti visose Lietuvos savivaldybėse – „Baltųjų pirštinių“ akcija įvyko virš 800 rinkimų apygardų, į įvairias „Baltųjų pirštinių“ veiklas įsitraukė virš 1000 savanorių.

Gegužės mėn. buvo parengta ir visuomenei pristatyta užfiksuotų pažeidimų ataskaita ir rekomendacijos teisės į laisvus rinkimus įgyvendinimui Lietuvoje.

Birželio-liepos mėn. taip pat stebėti pakartotiniai rinkimai Šilutės, Širvintų, Trakų r. savivaldybėse bei rinkimai į Seimą Varėnos-Eišiškių rinkimų apygardoje.

Iš šio projekto lėšų taip pat atnaujinta Pilietinės visuomenės instituto interneto svetainė www.civitas.lt, kurioje nuo šiol galima patogiau sekti instituto naujienas, informaciją apie *Civitas* klubų diskusijas ir kitus renginius.

Projektą „Sąmoningas ir aktyvus piliečių dalyvavimas viešajame gyvenime“ remia Europos ekonominės erdvės finansinio mechanizmo NVO programa Lietuvoje. Projektą planuojama užbaigti iki 2016 m. kovo 31 d.

III. Visuomenės tyrimai

2015 m. Pilietinės visuomenės institutas projekto „Sąmoningas ir aktyvus piliečių dalyvavimas viešajame gyvenime“ rėmuose (3 ataskaitos punktas) atliko Lietuvos visuomenės 2015 m. Pilietinės galios indekso tyrimą. Šį tyrimą, paremtą 2007 m. parengta Pilietinės galios indekso tyrimo metodika, kaip tęstinio Instituto tyrimo dalį, pateikiame atskirai.

4. Pilietinės galios indeksas

Institutas tęsia 2005 metais pradėtus pilietinės visuomenės būklės tyrimus, kuriais siekia išryškinti opiausias spręstinas Lietuvos pilietinės visuomenės problemas. 2007 metais pirmą kartą nustatytas ir paskelbtas kasmet skaičiuojamas visuomenės nuomonės apklausomis pagrįstas Lietuvos pilietinės galios indekso (PGI) tyrimas. Indekso paskirtis – nustatyti, koks yra ir kaip kinta Lietuvos gyventojų domėjimasis viešaisiais reikalais, pilietinis dalyvavimas bei pilietinio dalyvavimo potencialas, gyventojų požiūris į turimas pilietines galias bei socialinės aplinkos palankumo pilietinei veiklai vertinimas. PGI, kartojamas kasmet, leidžia stebėti, analizuoti ir prognozuoti Lietuvos pilietinės visuomenės raidos tendencijas, šių tendencijų kismą bėgant laikui.

2015 m. pabaigoje aštuntą kartą atliktas 2015 m. Lietuvos visuomenės pilietinės galios indekso tyrimas atskleidė, kad Lietuva vis dar neranda ar plačiai nepritaiko efektyvaus recepto pilietinei visuomenei stiprinti. Apskaičiuota 2015 m. pilietinės galios indekso vidutinė reikšmė yra 33,4 balo iš 100 galimų ir rodo stagnuojančią pilietinės galios būklę (2014 m. ši pilietinės galios indekso vidutinė reikšmė buvo 34,0 balo). Šalia pagrindinio Pilietinės galios indekso klausimyno, į 2015 m. tyrimą įtraukti papildomi klausimai leido detaliau ištirti gyventojų dalyvavimą pilietinėse veiklose atsižvelgiant į jų narystę įvairiose bendruomenėse ir organizacijose. Tyrimo rezultatai viešai pristatyti 2016 m. kovo mėnesį.

2015 m. Pilietinės galios indekso tyrimą rėmė Europos Ekonominės Erdvės Finansinio mechanizmo NVO programa Lietuvoje. Reprezentatyvią Lietuvos gyventojų apklausą atliko Visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų centras "Vilmorus". Tyrimo rezultatai skelbiami <http://www.civitas.lt/research/pilietines-galios-indeksas/>.

IV. Vieši PVI veiklos pristatymai, kita veikla

Be šioje ataskaitoje jau minėtų projektų ir jų rėmuose vykusių renginių, PVI veiklos, atlikti tyrimai ir pozicija buvo pristatyti ir kitų renginių metu: pavyzdžiui, pilietinės visuomenės būklė ir jos stiprinimo perspektyvos Lietuvoje aptartos su OECD ekspertų grupe, rengiančia viešojo sektoriaus apžvalgą (vasario mėn.), Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje su kariais-savanariais (balandžio mėn.), su skurdo mažinimo srityje dirbančiomis NVO (balandžio mėn.), su užsienio studentais, studijuojančiais Vilniaus universitete (balandžio mėn.), JPP programos „Kurk Lietuvai“ konferencijos rėmuose organizuotoje darbo grupėje (rugpjūčio mėn.), Bendruomenių kaitos centro organizuotoje diskusijoje Europos Humanitariniame universitete (lapkričio mėn.), Tarptautinių profesionalų tinklo „GLL | Global Lithuanian Leaders“ ir advokatų kontoros TRINITI organizuotoje diskusijoje „Lietuva, quo vadis? Šali kuriančios bendruomenės“ (gruodžio mėn.); PVI patirtis pilietinio ugdymo srityje pristatyta socialinio ugdymo mokytojams Ugdymo plėtotės centro organizuotose vasaros kursuose pedagogams (birželio mėn.), pilietinio ugdymo stiprinimo ir pilietinio ugdymo programos atnaujinimo Lietuvos mokyklose klausimais su švietimo bendruomene diskutuota Ugdymo plėtotės centro rengtuose susitikimuose-konsultacijose su ŠMM, švietimo institucijų, NVO, mokyklų atstovais dėl socialinio ugdymo dalykų bendrųjų programų atnaujinimo (gegužės ir spalio mėn.), taip pat Jaunųjų profesionalų programos „Kurk Lietuvai“ baigiamosios konferencijos diskusijoje apie pilietinės visuomenės stiprinimą (rugpjūčio mėn.), pastarosios diskusijos metu formuluoti bendri pasiūlymai Vyriausybei dėl pilietinio ugdymo tobulinimo (pateikti spalio mėn.), ekspertinė nuomonė ir konsultacijos dėl rengiamų ekspozicijų teiktos Prezidentūros kuriamam Valstybės pažinimo centrui (birželio-rugsėjo mėn.); valdžios ir piliečių bei nevyriausybinių sektorių aktyvesnio bendradarbiavimo klausimais diskutuota LiJot organizuotoje konferencijoje „Jaunimo NVO ir valdžios sektorių partnerystė“ (balandžio mėn.), Šeimos instituto organizuotoje nevyriausybinių organizacijų atstovų, mokslininkų, politikų bei valdžios atstovų diskusijoje (birželio mėn.), NVO sektoriaus plėtos, atskaitingumo klausimai aptarti viešojoje konsultacijoje apie NVO sektorių (gruodžio mėn.); apsvaistytas, informacija grįstas piliečių pasirinkimas 2015 m. vykusiuose savivaldybių tarybų ir merų rinkimuose skatintas moderuojant debatus su kandidatais į merus bei savivaldybės tarybas (Kazlų rūda, vasario mėn.), vedant praktinį užsiėmimą moksleiviams „Savivaldybės tarybos ir vietos politikų veikla. Kodėl, ką ir kaip verta sužinoti apie jų darbą?“ iniciatyvos „Žinau, ką renku“ mokymuose (spalio mėn.) ir kituose renginiuose.

Interviu metu teikta informacija Lietuvos ir užsienio šalių mokslininkams, žiniasklaidos atstovams, tarptautinėms organizacijoms (pvz., OECD), dalyvauta sudarant kasmetinį Lietuvos Pilietinės visuomenės organizacijų raidos indeksą (Civil Society Organizations Sustainability Index). 2015 m. PVI taip pat parengė straipsnį apie pilietinės visuomenės raidą Lietuvoje 1990-2015 m. Leidybos idėjų centro išleisti knygai „Asmenybės. 1990–2015 m. Lietuvos pasiekimai“, I t.

2015 m. PVI atstovė taip pat įsitraukė į ŠMM darbo grupę, rengiančią Pilietinio ir tautinio ugdymo 2016–2020 metų tarpinstitucinį veiksmų planą (nuo rugsėjo mėn.).

2015 m. PVI darbuotojai savo kompetencijas kėlė aukok.lt organizuotose NVO lėšų pritraukimo mokymuose (birželio, rugsėjo ir lapkričio mėn.), koalicijos „Galiu gyventi“ (rugsėjo ir lapkričio mėn.) bei Raudonojo Kryžiaus organizuotuose advokacijos mokymuose (lapkričio mėn.).

Direktorė

Ieva Petronytė